

Romaani kolttalappalaisista kolmella kielellä Pariisissa.

Englantilainen kirjailija ostaa punnilla poroja

Reportteri tavoitti sunnuntaina vähän ennen pohjoisen iltapäiväjunan lähtöä Oulusta harvinaisen vieraan, sveitsiläis-englantilaisen kirjailijan, **mr. Robert Crotte**'in, jonka matkan tarkoitus Lapin leveysasteille — sinne hän oli menossa — oli hieman tavallisuudesta poikkeava. **Mr. Crottet** matkusti Hammastunturille, Ivalosta hieman lounaaseen, ostaakseen poroerokuksesta poroja siirtolaisina eläville kolttalappalaisille.

Yksin hän ei sentään ollut matkalla, vaan seurasi hänen mukanaan Lapin Sivistyseuran sihteeri **Karl Nickul**, mutta varsinaisena asiantuntijana itse erotuksessa tulee toimimaan poroisäntä **Erkki Jomppanen**. Molemmat ensinmainitut herrat olivat Oulussa vierailleet arkistonhoitaja, maisteri **Aslak Outakosken** kodissa, missä he tapasivat tšekäläisiä saamelaisia.

Mutta mistä ovat peräisin punnat, joilla nyt ostetaan poroja koltille?

Mr. Crottet on tuskin keski-ikäinen, hyvinvoipa englantilainen gentlemani, joka Sveitsissä syntyneenä puhuu saksaa yhtä hyvin kuin englantia. Hän on varustautunut Lapin-matkalleen asianmukaisesti, mikä kaikki todistaa, ettei hän ole ensikertalainen. Saankin kuulla, että hän on aikaisemmin, vuonna 1938, oleskellut lähes vuoden nykyisin luovutettuun alueeseen kuuluvan Suonikylän kolttien keskuudessa ja tuntee kesän ja talven. Viimeksi kävi hän pohjoisessa viime kesänä. Sodan jälkeen ryhtyi hän toimenpiteisiin varojen keräämiseksi kolttaystävilleen ja siinä mielessä hän sai varattua tarkoitustaan varten viisi minuuttia Englannin yleisradioon. Näyttelijätär **Flora Robson** esitti kirjailijan vetoituksen niin lämpimästi ja myötä-

(Jatkuu 6:lla siv.)

tuntoa herättävästi että maaperä samassa oli valmis. Kirjeitä saapui tämän lähettyksen johdosta n. 7.000 ympäri imperiumin, eli enemmän kuin tuskin minäkään vastaavanpituisen radiolähettyksen seurauksena. Paitsi Englannissa on **mr. Crottet** tehnyt kolttapropagandaa jossain määrin Sveitsissä, Belgiassa, Tanskassa ja Ruotsissa. Kaiken kaikkiaan hänen suurenmoisen harrastuksensa tuloksena on kertynyt n. kaksi miljoonaa markkaa, josta jo osa saapui aikaisemmin Lapin sivistysseuralle. Ministerimme Lontoossa, **Eero Vuori** on ollut erikoisen kiinnostunut tästä avustuksesta, koska tämä on ensimmäinen kerta sodan jälkeen, kun Englanti avustaa meitä taloudellisesti. Merkillisintä tämä on Crottetinkin mielestä koska englantilaisilla ei suinkaan ole kadehdittavat oltavat tätä nykyä, m.m. ruokatavaratilanne on hänen mielestään heikompi kuin Suomessa.

Lukijoita kiinnostanee lisäksi kuulla, että **mr. Crottet** on jo v. -40 julkaissut englanniksi, saksaksi ja ranskaksi romaaniin kolttien elämästä. Sen nimi oli **Maunua** ja se painettiin Pariisissa. Tätä nykyä on valmistumassa toinen teos Lapista, legendakokoelma, kuten hän itse sitä nimitti, kertomuksia kolttien elämästä. Sen nimi on **"Vanha kuin lumi"**. Edellisen romaaniensa tulot tämä merkkillinen kirjailija luovutti saamaan ja loon tarkoitukseen, jonka hyväksi hän kaikkialla on puhunut.

Tällä matkallaan tulee hän lisäksi valmistamaan lyhytfilmiä kolttien elämästä ja kotiin palatuaan aikoo hän ottaa vakavan harkinnan alaiseksi kysymyksen Amerikan matkasta, koska hän sikäläisten monien hyvien ystäviensä välityksellä uskoo saavansa jotain aikaan. Juna vihelsi, ja vei kiertävän kirjailijan mukanaan...